

25
**ALPHABETUM
VETERUM ETRUSCORUM**

**E T
NONNULLA EORUMDEM
MONUMENTA.**

ROMAE MDCCLXXI.
Typis Sac. Congregationis de Propag. Fide.

Praesidium Facultate.

CLEMENTI . XIII . P . O . M

BONO . CHRISTIANAE

AC . LITTERARIAE . REIPVB. NATO

FVNDATORI . PVBLICAE , SECVRITATIS

IVSTITIAE . AEQVITATISQVE . RECTORI

CVIVS . STVDIVM . IN . ERVDITIONEM

ET . ANTIQVA . MONVMENTA

CETEROS . AD . IMITATIONEM . EXEMPLO . EXCITAT

ALPHABETVM , VETERVM . ETRVSCORVM

OMNIBVS . FORMIS . TYPOGRAPHICIS . INSTRVCTVM

QVOD

STEPHANVS . BORGIA

A . SECRETIS . S. CONG. DE . PROP. FIDE

CIMELIIS . TYPOGRAPHIAE . EIVSDEM . CONGREGAT

SVA . IMPENSA . ADDENDVM

PRELOQVE . CVDENDVM . CVRAVIT

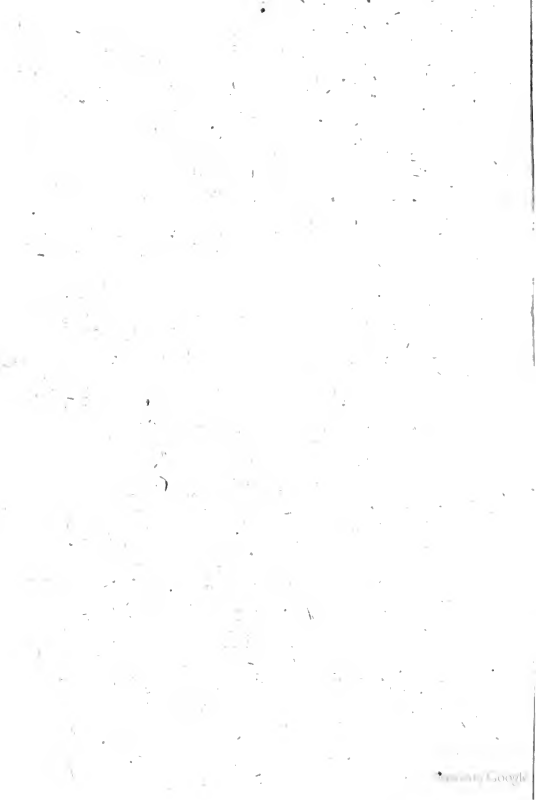
BEATISSIMO . AC . FELICISSIMO . PRINCIPI

PIETATIS . SVAE . ERGA . EVM . TESTIFICANDAE . GRATIA

ET . NOMINIS . EIVS . IN . PERPETVVM . CELEBRANDI

LIBENS . MERITO . DD

A 2

5

LECTORI ERUDITO

IOHANNES CHRISTOPHORUS AMADUTIUS

Praefes Typographiae Sacrae Congregationis
de Propaganda Fide.

Nemo nobis temerariae Religionis dicam
impingat, si Etruscarum Litterarum
Alphabetum excusum typis Sacrae
Congregationis de Propaganda Fide in
lucem nunc proferri a nobis videat, cum ipsum
nihil ad Christiani nominis incrementum, quod
heic unice conquiritur, & ad quod nostra omnia
ordinantur, pertineat, nullaue eidem, nisi Ethni-
corum, quae impia sunt, sacra fuerint concredita.
Siquidem nihil aliud nobis praestare nunc mens
fuit, quam ceteris exoticarum Linguarum Alpha-
betis, quae in hac Typographia, tamquam in
instructissimo huiusmodi Cimeliorum Armamenta-
rio, adservantur, hoc ipsum superaddere, quo eo-
rundem Alphabetorum series plenius, insignius-
que excreceret. Quamquam si eruditissimum Vi-
rum, & de Tyrrhenorum idiomate, ac monumen-
tis optime meritum Iohannem Baptistam Passerium
Pisauensem audiamus, haud oppido rufugienda
a nobis videatur ipsa vetus Tuscorum *θεννοία*,
cum ex eius sententia(1) inter Etruscorum *μυσθία*

A 3

vera

(1) Vid. Dissert. de Arcana Etruscorum Philoso-
phia To. II. Plurimar. Etruscorum in Vasculis.

vera Dei cognitio, revelata Religio, divina hominis creatio, naturae lapsae conditio, eiusque detrimenta, Angelorum bonorum famulatus, pravorum supplicium, animae immortalitas, aeternarum poenarum locus, leviorum criminum puni-
 tio; ceteraque Christianae Religionis placita non obscure deprehendantur. Haec omnia quidem etiam animo obversantur Praesuli Clarissimo, eidemque probitate, eruditione, sapientia, editisque bonae frugis operibus spectatissimo Stephano Borgiae a Secretis Sacrae Congregationis de Propaganda Fide, cum Etruscarum Litterarum chalybeas formas, aeneas matrices, & plumbeos typos, qui privatis manibus detinebantur, comparare curavit, atque haec omnia Typographiae nostrae pro sui munificentia, ac liberalitate donata voluit; quo etiam fieri animadvertit, perpetuo haec ipsa ad litterarum, eruditionis, quin & Religionis ipsius, cui etiam profana studia non raro suppetias veniunt, ornamentum, atque praesidium duratura, quae sane citra hanc curam fortasse brevi dispersa, atque neglecta rubigo immerito, absumpsisset. His adde, obtinuisse iampridem Typographiam nostram nonnullas Etruscorum characterum ligneas formas praesertim ex Albangio, Gruterio, & ex Eugubinis Tabulis petitas, quae etiamnum supersunt, sed quae tamen a nobilitate, praestantia, ac diligentia earum, quas modo ex Cl. Praesulis munere obtinuit, quam longissime absint.

II. Verumtamen etiam ad hoc pellicere ipsum visa est pietas in Cl. Virum sibi necessitudine,
 dum

dum vixit, coniunctum, Antonium Franciscum Gorium Florentinum, qui totam hanc Etruscarum Litterarum supellestem ab immortali Philippo Bonarotio iamdiu paratam obtinuerat, eamque ad sua dein opera scite exornanda pro dignitate adhibuerat. Tum ipse etiam amor in Patriam, ac in ceteras Pontificiae Ditionis Civitates mirificum, quo incenditur, Studium Stimulos addidit; siquidem satis nota sunt Numismata Etruscis litteris MOAIV Velathri instructa, quae primum edidit Cl. Praeful Raphael Fabrettius Urbinas (1), quaeque sane ad Velitras in Volscis amplissimi Donatoris Patriam referre nihil vetat; quod sane iampridem etiam laudatus Gorius (2), tum Cl. Marchio Scipio Maffei Veronensis (3), ac doctissimus Ianus Plancus Ariminensis CLEMENTIS XIII. P. O. M. Archiater extra ordinem (4) existimarunt. Siquidem novum non est, Etruscorum ritus, ac litteras in Campania etiam obtinuisse, cum Campanos Tuscorum partem fuisse, laudatus etiam Passerius (5) contendat, ut proinde Vasa omnia, quae in Campania deteguntur [quid & de ceteris Monumentis idem

A 4

vetat

(1) Inscript. Domest. Cap. VII. n. 377., & 378. p. 528.

(2) Mus. Etrusc. Tom. I. pag. 427.

(3) Osservazioni Letterar. Tom. IV. pag. 35.

(4) Vid. Epistolam in Ephemeridib. Florent. Cl. Iob. Lamii anni 1751.

(5) Vid. Vindic. Etrusc. Tom. I. Titul. Etrusc. in Vascul. pag. XXV., & XXVI.

vetat asserere?] inter Etrusca adnumerare non dubiter, ac longe Romanae magnitudinis tempora excedere eadem quoque propugnet. Ceterum ipse Passerius (1), tum etiam Cl. Praesul Marinus Guarnaccius Volaterranus (2), qui Numismata haec magna copia collegit, aeneisque Tabulis insculpsit, ad Volaterranam Civitatem spectare eadem maluerunt, nudis dumtaxat coniecturis adiuvantibus, ac ipsis quinetiam vocis $\text{V}\text{E}\text{L}\text{A}\text{T}\text{H}\text{R}\text{I}$ Velathri elementis repugnantibus, quorum plura Velitris respondere, quam Volaterrae, nemo negaverit. Ceterum ut quid Velitris rependeret Guarnaccius ob tot adempta Numismata, eidem Urbi alia adiudicavit Graeca prorsus, atque hac signata Epigraphe: $\text{T}\text{E}\text{A}\text{H}\text{T}\text{O}\text{N}$ (3), in quibus dispeream, si Veliternos indicari censeam, non autem ignotos alios potius Magnae Graeciae Populos.

III. Insuper vero ceterae etiam Pontificiae Ditionis Civitates & Etruscis Litteris signata Numismata, & Etrusca alia Monumenta iisdem commendata characteribus adhuc ostendunt, ut Tyrhenici Alphabeti curam gerere etiam e re nostra sit.

(1) Dissert. de Re Nummaria Etruscor. Cap. VIII. pag. 181. in Paralipomen. ad Etrur. Regal. Dempsterii. Lucae 1767.

(2) Origini Italiche &c. di Monsig. Mario Guarnacci; Lucca 1767. Tom. II. Libro VI. Cap. IV. pag. 280., & seqq. Tab. XX., XXI., & XXII.

(3) Loc. cit. pag. 275. Tab. XIX. n. 2., 3., 4., & 5.

fit. *Vetus* namque, & nobilis *Tudertina* Civitas in *Umbria* huiusmodi *Numismatibus* apprimè abundat, quae nomen $\alpha\eta\alpha\tau\upsilon\tau$ *Tutere* Etruscis expressum elementis praefecerunt, quaeque *Fabrettius* ipse (1), *Passerius* (2), & *Guarnaccius* (3) ediderunt. Sua *Numismata* Etruscae loquentia habuit & *Nuceria*, si *Thomam Dempsterium* (4), & *Ant. Franc. Gorium* (5), tum & *Guarnaccium* (6) audiamus, in quibus & compendiose NVV , nempe $\text{N}\text{V}\text{V}\text{kria}$, & $\text{M}\text{V}\text{N}\text{I}\Delta\text{X}\text{V}\text{N}$ *Nufkrinam* legitur, etsi *Passerius* (7) *Numisma* decurtata *Epigraphæ* instructum ad *Populoniam* pertinere suspicetur. *Perusiae* insuper sua adscivit *Numismata* *Maffei* (8), in quibus eiusdem nominis vestigium invenire sit in mutilis litteris $\text{V}\Delta\text{A}$ *ERV*; quamquam de eodem *Numismate* addubitet *Guarnaccius* (9), ut & de altero *Sellariano* addubitavit *Passerius* (10). Etruscae quoque inscripta *Numismata* fuerunt olim *Eugubio*, in quibus $\text{I}\text{N}\text{I}\text{C}\text{V}\text{N}\text{I}$ *Ikuvini* legendum venit, quaeque eruditissimus *Philippus Bonarotius*,

(1) *Loc. cit.* num. 376. pag. 528.

(2) *Vid. Dissert. de Re Nummar. Etrusc.* loc. cit.

(3) *Vid. loc. cit.* pag. 268. Tab. XVIII. n. 1. ad 9.

(4) *Etrur. Regal.* Tab. LXI. num. 1.

(5) *Mus. Etrusc.* Tom. II. pag. 423. Tab. CXCVII.

(6) *Loc. cit.* pag. 243. & seqq. Tab. XIV.

(7) *Loc. cit.* pag. 175.

(8) *Osservaz. Letter.* Tom. V. pag. 307. Tab. IV.

(9) *Loc. cit.* pag. 251.

(10) *Loc. cit.* pag. 187. Tab. V. num. 12.

tius (1), & Vir Cl. Hannibal Oliverius Pisaren-
sis (2), tum etiam laudatus Passerius (3), &
Guarnaccius (4) ediderunt. Pisauro quinetiam
Numismata tribuuntur, in quibus Etruscis litte-
ris signatur 211 Pis, quae post Goltzium, &
Augustinium (5) ediderunt Spanhemius (6), Go-
rius (7), Oliverius (8), ac omnium postremus
Guarnaccius (9). Revennae praeterea Numismata
adscriptis Oliverius (10), & Guarnaccius (11),
quae ab Arrigonio (12) proferuntur, & in qui-
bus Etruscis characteribus exstat Epigraphæ V3AΔ
Raev, quae quidem pro 33AΔ Rave sit, ob com-
mutationis E in V apud Etruscos facilitatem;
quod si haud improbetur, iam Hebraicae origini,
quam

(1) *Ad Monumenta Etrusca Operi Dempsteriano
addita Explicationes, & Coniecturae* Phil. Bonaro-
tae; Florentiae ex Typogr. Michael. Nestenus Tab.
LIX. num. 4.

(2) *Spiegazione di alcuni Monumenti degli anti-
chi Pelasgi &c.* In Pesaro 1735., e nel Tom. II. de'
Saggi di Dissert. Accademiche di Cortona.

(3) *Loc. cit. pag. 179. Tab. IV. num. 2., & 3.*

(4) *Loc. cit. pag. 231. Tab. XI. num. 2., & 3.*

(5) *Dialog. V. pag. 174.*

(6) *De Usu, & praest. Numis. Dissert. v. §. 7.*

(7) *Difesa dell' Alfabeto degli Antichi Toscani.*

(8) *Dissertaz. della Fondazione di Pesaro pag. 25.*

(9) *Loc. cit. Tab. XV. num. 3., & 4.*

(10) *Cit. Dissert. pag. 45.*

(11) *Loc. cit. pag. 259.*

(12) *Num. antiquiss. Tab. XVIII. num. 67.*

quam ὁ πρῶτος Alexius Symmachus Mazochius (1) Ravennati Urbi attribuit, dum illius nomen ארנה Raveh מִשְׁפָּטֵי עַר irriguum, quod nempe in lacunis olim sita esset, derivavit, aliqua saltem accedere auctoritas videbitur. Tandem Etruscorum Numismatum in Ditione Pontificia agmen claudet, quod Ariminensi Civitati tribuit Guarnaccius (2), quodque in Museo Cl. Iani Planci Arimini adservatur, cum ex litteris AR simul iunctis sive Graecis, sive etiam Etruscis, quibus R Latinum quoque convenit, ut utriusque fert opinio, Ariminum non aegre se prodatur.

IV. Praeter Numismata alia etiam sunt Etrusca Monumenta, quae adservantur, quaeque etiam persaepe eruuntur in ipsis Ditionis Pontificiae locis quampluribus. Quid enim celebrius, ut a prioribus initium faciamus, Eugubinis aeneis Tabulis, quae septem numero habentur, & quarum quinque duplici latere scriptae sunt, reliquae duae uno duntaxat, ut omnes simul XII. paginas constituent? Earum siquidem partem aliquam Etruscis exaratam litteris edidit omnium primus Henricus Smetius (3), tum Ianus Gruterius (4),

ac

(1) *Dissertaz. sull' origine degli antichi Tirreni, Diatriba* III. pag. 34. *Tom. III. de' Saggi di Dissertaz. Accademiche di Cortona.*

(2) *Loc. cit. pag. 260. Tab. XVI. num. 8.*

(3) *Inscr. antiq. anni 1588.*

(4) *Inscr. antiq. pag. CXLII., & seqq.*

ac dein [ut plures alios superioris saeculi Scriptores praetereamus] communibus elementis expressam, & explanatione donatam partem eandem denuo vulgavit Vir Cl. Ludovicus Bourguetius (1), & laudatus Oliverius (2); quemadmodum integras, & Etruscae loquentes singulas has Tabulas protulerat Dempsterius (3), & post eum iterum etiam edidit Passerius (4), at ea tamen varietate ordinis, ut quae nempe prima est Passerio, VI. a tergo Dempsterio sit, ut de ceteris nunc sileamus. Tandem & alteram ex Tabulis hisce vulgaverat Gorius (5) Etruscae exaratam, quae apud Dempsterium secunda est, XI. apud Passerium. Magni quin etiam facienda venit bilinguis Inscriptio, Latina nimirum, & Etrusca, Pisauri in Porticu Publici Palatii existens, & ab Oliverio (6) edita, quam & nos proferemus inferius. Nota est insuper Inscriptio Etrusca, quae in prospectu Cryptae sepulcralis apud antiquam Falarim, quae nunc Civitas Castellana dicitur, legenda occurrit, quamque Bonarotius (7) publica luce donavit:

Tum

(1) *Biblioteque Italique, ou Histoire Litteraire de l'Italie &c.* a Geneve 1728. Tom. III. Art. VIII.

(2) *Cit. Opere: Spiegaz. di alcuni Monum. &c.*

(3) *Etrur. Regal.* Tom. I. pag. 91.

(4) *Paralipom. ad Err. Regal. Dempsterii ad calem.*

(5) *Mus. Etrusc.* Vol. I. post Prolegomen. ad eand. Tabulam pag. LV.

(6) *Marmor. Pisaur.* pag. II. num. XXVII.

(7) *Loc. cit. Tab. LXXXII.* num. I.

Tum laudatus Auctor inter loca Etruriae, in quibus Etruscae Inscriptiones reperiuntur (1), enumerat Cornetum, Perusiam, Plebis Civitatem, Sutrium, Viterbium, ut nunc praeteream sepulcra Etruscorum apud Perusinos, Iguinos, & Tarquinienfes a Passerio illustrata apud Gorium (2), de quorum uno inferius sermo recurret, ceteraque Tuderti, & Corneti Monumenta, quae in singulis fere Etruscorum Monumentorum Voluminibus, quae huc usque prodierunt, occurrunt. Quid si etiam Passerio (3), & Guarnaccio (4) assentiamur, Arimnum Tuscorum Regem, de quo Pausanias (5), tum Arimniae Gentis, cuius in hac Cortonenſi Inscriptione mentio est:

RAVNTV . ARMNI . VIL . LXXV

Rantis Arimni, qui vixit annis LXXV.,

tum & Ariminensis Civitatis originem primam exſtitisse? Verum haec haſſenus.

v. Habes interea cauſſas, Erudite Lector, ob quas Etruscorum Alphabetum Cimeliis, typisque nostris commendare voluerimus. Nunc id reliquum est, ut de Alphabeto ipſo aliqua proloquamur. Poſteaquam detectae, & in aprium pro-

(1) Loc. cit. §. XLIV. pag. 93., & ſeqq.

(2) Muſ. Etrusc. Tom. III. pag. 99.

(3) Cit. Paralipom. &c. de Nominib., Praenominib., Cognominib., & Metronymicis Etruscor. p. 218.

(4) Loc. cit. pag. 262.

(5) Ellacor. I.

prolatae sunt celebres Iguinorum Tabulae, insignia nempe illa Ritualia Monumenta, seu Divinum preces, & Litaniae, quod contigit anno cccccxliv., plures Scriptores, quorum aliquos supra laudavimus, in id deinde suam ipsorum curam collocarunt, ut aliquid saltem de litteris, quibus eadem Tabulae scriptae sunt, statuerent. Quare plura diversis temporibus Etruscarum Litterarum, quibus scilicet Iguina Monumenta instructa sunt, Alphabeti concinnari coeperunt, quae duplici Tabula, veluti uno obtutu, a Cl. Viro Antonio Francisco Gorio (1) expressa sunt, ut videre est in Praefatione ad eius Alphabeti defensionem, quum Florentiae anno cdcxcxlii. publici iuris fecit, & cuius inferius etiam a nobis mentio fiet. Horum Alphabetorum primas ducunt duo Alphabeti, quae omnium primus edidit Theseus Ambrosius anno cdcxxxix., quibus succedit tertium a Petro Francisco Gambullario cusum anno cdcxlix, tum quartum a Sancte Marmocchinio Ord. Praedic. vulgatum anno cdcxi., deinde quintum a Paulo Merula proditum anno cdcxv., ac dein a Gruterio etiam adscitum, & denuo editum; quod sexto loco subsequitur aliud a Gabriele Gabriello Eugubino propositum; hinc septimum habetur, quod auctorem agnoscit Cosmum de Rena anni cdcxc., octavum insuper, quod est

(1) Cit. Opere, cui titulus: *Difesa dell' Alfabeto degli antichi Toscani &c.* Tab. ix. num. I., & II. pag. cxxxix.

est Philippi Bonarotii anni *cicidcccxxvi.*, nonum praeterea, quod ex Edmundo Chishullio agnoscimus anni *cicidcccxxviii.*, quodquæ ex eo dein rursus protulit anno *cicidccclix.* in amplissima Tabula Cl. Vir Carolus Mortonius Medicinæ Doctor, & Societatis Regiæ Londinensis a Secretis; decimum quinetiam, quod a Ludovico Bourguetio concinnatum est anno *cicidcccxxxii.*, ac tandem undecimum, quod Gorii est anni *cicidcccxxxvii.*, & duodecimum, quod Maffei est anni *cicidcccxxxix.*, quorum utrumque omnium postremum prodiit, & multis animorum dissentionibus originem prae-buit. Verum nos de huiusmodi contentionibus parum solliciti Alphabetum Etruscum nunc exhibemus eo prorsus modo, quo Cl. Gorius primum edidit in Tomo I. Musei Etrusci inter Prolegomena (1), ac denuo iterum proposuit in laudata ipsius Alphabeti defensione adversus Maffei (2). Quamquam nos modo non ita animo comparati sumus, ut in tanta rerum obscuritate, & incertitudine iudicium proferre, aut unius opinionem alterius sententiae proponere nos posse censeamus, tamen cum Gorio nostro multis in partibus Bonarotius (3), magnus ille eruditionis, & doctrinae Promuscondus, praeluxerit, tum Gorio Passerius, Oliverius, Plancus, Guarnaccius, Cultellinus

(1) Pag. XLVIII.

(2) Tab. II. pag. 33.

(3) Loc. cit. §. xli. pag. 85.

linius, Venutii, ceterique Etruriae Myſtae, celeberrimi dein acceſſerint, cumque tandem luculentiffima illa adverſus Maſſeium Deſenſa Alphabetum ſuum non modo ſat feliciter, verosimiliterque Gorius propugnaverit, verum etiam Maſſeiana discrimina, & additamenta ſtrenue excuſſerit, & improbaverit, ſatius propterea eſſe duximus cum Gorio, aliisque ſtare, quam aliter cum Maſſeio ſentire. Etruſcum vero Alphabetum, quod eodem anno c111cccxxvii. edidit Andreas Adamius Vulſiniensis(1), adeo cerebroſum, ac pene monſtroſum eſt, ut inter varia Etruſcarum litterarum Alphabeta, quae collegit Gorius, haud recenſeri meruerit. Verum nunc nequaquam inſiciabimur, Cl. Monachos Benediſtinos Congregationis Sancti Mauri aliquid nobis ſcrupuli, & difficultatis inieciſſe, cum in egregio eorundem novo Rei Diplomaticae Traſtatu non ſemel (2) Etruſcum Alphabetum proponere, ac tueri ipſos animadvertimus, quod xxv. conſtat litteris, quas ipſos (3) ex Dempſterii, Gorii, & Cortonenſium Sociorum exemplaribus, tum potiſſimum ex Bourguetii ſyſtemate collegiſſe profitentur. Huiusmodi
Alpha-

(1) Storia di Volſeno antica Metropoli della Toſcana &c. In Roma 1737. Tom. I. Lib. I. pag. 31.

(2) Nouveau Traité de Diplomatique &c. Tom. I. Par. II. Seſt. II. Cap. XII. pag. 654. Tab. VII. num. II., & Tom. II. Par. II. Seſt. III. Cap. II. §. II. pag. 71.

(3) Ibid. Tom. I. Par. I. Seſt. II. Cap. XII. §. V. p. 661.

Alphabetum laudati Monachi, Bourguetium sequuti cum Samaritano, Graeco, Arcadico, & Pelasgico pariter comparant, quibus omnibus idem quoque respondere contendunt. Quare Bourguetiano Alphabeto, quod xxiv. litteris constat, ut videre est apud Acta Academiae Etruscae Cortonensis (1), & cui eisdem inhaerere fere religio est, litteram C addiderunt, atque O brevem, ac longum statuerunt, ut & apud Graecos usurvenit. Ceterum cum coniecturis niti eosdem etiam nobis visum fuerit, quarum nonnullas in dubium quoque revocare facile esset, hinc haud a proposito nostro amoveri passi sumus; quamquam tamen nec Gorianum ipsum Alphabetum, cui nos inhaeremus, omni exceptione immune esse existimamus, praesertim cum Cl. Virum Reginaldum Scllarium Cortonensem de Etrusco Alphabeto cumulando, perficiendoque laborare intelligamus.

vi Verum nunc de Litteris, scriptione, & Linguae Tyrrhenorum pauca addenda erunt, ut Lectori nostro huius emortuae, & incognitae iam fere penitus Linguae notio aliqua constet. Quare Alphabetum Gorianum ex xvi. coalescit litteris, quot scilicet Cadmum primum ex Phoenicia in Graeciam attulisse perhibent. Duodecim simplices sunt, scilicet A E I K L M N P R S T V, duplices vero quatuor Ξ Θ Φ X, quibus accedit

B H,

(1) Saggi di Dissert. Accadem. di Cortona Tom. I. pag. I.

H, aspirata nempe, auxiliaria, ac superaddita littera, quae nisi sola sit, tribus posterioribus duplicibus comprehenditur. Quamquam vero Gorianno Alphabeto omnino adherere nobis propositum sit, tamen variis litterae **A** formis alteram sic expressam **𐌆**, ut **𐌇** litterae **R** variis item formis alteram hoc modo signatam **𐌆** nos modo addemus, quarum utraque in Iulionali Sacra Mensa Herculanensium ad calcem adducenda inter Monumenta veterum Etruscorum usurpata reperitur. De littera **Q** quinetiam, quae in eodem Alphabeto desideratur, aliqua dicemus, monentes nimirum Etruscum elementum **Q**, quod bis invenitur in Etrusca Columella, de quo Passerius in Dissertatione de Etruscorum funere (1), quodque raro in aliis monumentis occurrit, adhuc non constare, num referat **CH**, ut Bourguetius, vel **K**, ut Gorius censuit, vel, ut aliis visum est, potius ad **Φ** Graecorum pertineat. Ceterum facile suspicatur Passerius, hinc apud Latinos ortam litteram **Q**, quae ut formam, ita etiam potestatem retineat. Diphthongi quinetiam **AE**, & **EI** praesertim erant Etruscis, quarum prima in **E** resolvebatur, & in Inscriptione Aeliae habetur, altera vero, ut **I** pronuntiabatur, & in laudata Iulionali Sacra Mensa Herculanensium occurrit, quae, ut & superior Inscriptio inferius adducta a nobis nunc est. Etrusci

(1) Mus. Etr. Tom. III. pag. 100.

sci vero ut plurimum a dextera ad laevam scriptabant, ut & Bonarotius (1) praesertim ostendit. Verumtamen Romanis omnia occupantibus, Etruscorum litterae veterem formam amiserunt, ut dein non a dextera ad sinistram eorum more, sed a sinistra ad dexteram more Romano scriptio fieret. Verumtamen huiusmodi postremae scriptio-
nis exemplum unicum habetur ex Bonarotii fide (2), quod scilicet exstat in altero ex operculis ollarum fictilium, quae inter Oppida Podii Bonitii, & Castellinae repertae fuerunt; Quamquam dein plura alia post Bonarotium emerferint, quae apud Gorium praesertim in Musei Etrusci Voluminibus videri possunt; quaeque sane inclinantis gentis, & Linguae Etruscae signa censeri debent, ut & ipsae Epigraphes Etrusca simul Lingua, & Latinis characteribus elaboratae idem produnt. Quid autem de Lingua ipsa Etrusca censendum sit, utrum scilicet ab Hebraica, ut Mazonius, an a Graeca, ut Bourguetius, & Gorius, vel ab utraque, ac vetere Latina simul, ut Passerius existimavit, derivanda sit, non ego is sum, qui modo inter tot praeclaros Scriptores in diversa, abeuntes Index assideam, aut a me definiri posse confidam, praesertim cum Maffei, Lamius, alii-
que emunctae naris Viri omnes huiusmodi conatus, tamquam inanes ut plurimum traducendos

(1) Loc. cit. §. XLII. pag. 90.

(2) Loc. cit. §. XLV. pag. 100. Tab. LXXXIV. n. 4.

iudicaverint. Quare opinari unicuique pro sententia sua per nos liceat, quandoquidem Cimmeriis in tenebris, ubi nil fere lucis affulget, aegre cordatus homo quidquam tentabit, nedum statuet. Semper ergo incertum summopere erit, quid Etruscae scriptiones obvolvunt, etsi eisdem magnorum Virorum interpretationes accesserint. Ceterum si quid lucis sperandum est, omne id ex bilinguibus Monumentis, Latinis scilicet, & Etruscis simul iunctis petendum videretur. Commode Passerius censuit duas Eugubinas Tabulas Latinis exaratas litteris, ac Pelasgico idiomate conceptas ceteris Etrusco charactere, & sermone expositis respondere. Tum etiam Cl. Oliverius (1) Caii Fatii Haruspicii Inscriptionem Latine, & Etrusce loquentem unum, idemque protendere existimavit, ut Etrusca nimirum Latinae omnino respondeat; quamquam hanc ipsam Epigramm Passerius (2) Sacra Deorum Lingua, quae quidem a vulgari Etrusca, in ceteris nimirum usurpata Monumentis insigniter differat, concinnatam velit, quod Dempsterius ipse (3), & Passerius (4) quin etiam de Eugubinis Tabulis censuerunt. Verum ut huius assertionis testimonium, ac specimen quodammodo Lector noster in promptu,

(1) *Marmor. Pisaur. pag. 11. n. XXVII.*

(2) *Lettera L. Roncaglieso pag. 367. Tom. XXI. della Raccolta I. d' Opuscoli del P. Calogera.*

(3) *Loc. cit. §. XLVI.*

(4) *Ibid.*

ptu, ac sub oculis habeat, heic nunc ipsam Epi-
graphem subiicimus Etruscam lineam ob paginae
exiguitatem in duas redigentes:

...TATIVS . L . F . STE . HARVSPE ..

FVLGVRIATOR

† 𐌆𐌕𐌔𐌕𐌔 . 𐌔𐌌𐌕𐌔𐌕𐌔 . 𐌕𐌕 . 𐌕𐌕 . 𐌔𐌕𐌔𐌕𐌔𐌕𐌔

. 𐌔𐌕𐌔𐌕𐌔𐌕𐌔

Hinc sic legunt, qui Goriano Alphabeto insistant,
& ipse Oliverius praesertim:

Ca . Fates . Lr . Lr . Netmuis . Trutnut
Frontac .

Quare Ca. Fates est Oliverio Caius Fatus,
cum non T initio mutilae Inscriptionis, sed F
haberi existimet, ubi & C. praenomen evanuit.
Lr. Lr. eidem significare videtur Lartis Filius,
quod Lar Etruscorum in τὸ Lucius a Romanis
conversus fuerit. Netmuis respondet Stellatinae
Tribui, in qua Urbinum praesertim Pisauro pro-
ximum censebatur, ut Fabrettius (1) observavit,
& cuius nomen, etsi ex Feslo Tuscorum redolet
originem, cum nempe Stellatinus Ager in Etru-
ria situs esset, tamen ab Haruspice forte reproba-
rum est, quod vulgaris esset idiomatis, ut idem
Passerius suspicatur (2). Ceterum quoad Etruscā

B 3

vo-

(1) Inscr. Domest. Cap. ix. pag. 664. D.

(2) Ibid. pag. 368.

vocabuli significationem ; & quoad eius cum Latino rationem Oliverio haeret aqua . Passerius vero aliquid tentavit (1), dum Ναύσταθμον Navale , aliaque Graeca vocabula huic similia cum Netmuis comparavit , ut vox haec etiā Stellatinae tribui , quam a Graeco verbo σέλλομαι navigo ipse derivat , responderet , cum scilicet alter Stellatinus ager ab eo , qui in Campania erat , diversus , ultra Capenam mare versus protenderetur , & Feroniae Lucum comprehenderet . Verum quis adeo incerta mercetur ? Trutnut vero eidem Oliverio est a trutinor , quasi trutinatores essent Haruspices . Tandem Frontac [non Frqntac , ut legit Bourguetius] α βεγντάω tono petendum putat , commutato B in F , ut saepe usurvenit , ut proinde Frontac idem sit , ac Fulgurator , quemadmodum apud Pindarum Iuppiter Dorice αἰολοβεγντάω velocia tonitrua excitans compellatur . Urna quinetiam marmorea Arretii reperta ex Museo Stozziano profertur a Bonarotio (2), & a Gorio (3), quae duplici quoque Inscriptione , Etrusca nimirum , & Latina instructa est ; verum ex sententia Bonarotii (4) nil una cum altera

com-

(1) Lettera VI. Roncagliese pag. 439. , & 440.

(2) Loc. cit. Tab. LXXXII. num. 6.

(3) Difesa dell' Alfabeto Etrusco ; Prefaz. pag. CV.

(4) Loc. cit. §. LXV. pag. 101.

commune habet, quandoquidem Latinam Inscriptionem post Etruscam additam Viri fuisse putat, qui cineres suos recondi voluerit, vel cum officulis Uxoris, vel Patris, vel alterius consanguinei Etrusci; nam eidem haud verosimile videtur, Romanum Virum, eiectionis Cineribus defuncti Etrusci, suos in eadem Urna, ut sumptui parceret, reponi voluisse, cum id & universa gentium religio, & praecipue Romanorum in mortuorum Manes refugeret. Tum aliud Etruscam, ac aliud Latinam Epigraphem protendere, patet etiam ex Passerio (1), qui hoc ipsum Monumentum litteris tantum communibus refert, quod tamen ita in prototypo cubat:

23 VJ3A INJY8 3VJ3A

A21JA 109A12

Q. FOLNIVS. A. F. POM

FVSCVS

Etruscam Epigraphem sic legit Passerius:

Aelye . Fulni : Aelyes

Ciarti . Alifa .,

ut sensus sit: Aelia Folnii Aeliae Ciartii aeternae memoriae; Alifa enim eidem est ab a, & $\lambda\eta\sigma\omega$, id est non obliviscor. Quare nihil

B 4

utri-

(1) Lettera VI. Roncagliese num. 71. pag. 430.

utrique commune. praeter Folniae gentis nomen, ad quam sepulcrum pertinuit. Verum si Bourguetius (1) audiatur, legendum: Aelshe Fulni Aelshes Kiarthi alisa; ac Latine vertendum: Equitis, vel Aurigae Folni Equitis Cymba. Rideat interea aequus Lector, qui ab huiusmodi somniis vel expendendis, aut definiendis abhorret, & cuius nihil interest, an hac, vel illa quis ratione exponat. Ceterum idem Bonarotius (2) Urnas tam Latinas, quam Etruscas in Crypta Clusii ex fide incolarum detectas affirmat, quas cum nemo adhuc, quod sciamus, adduxerit, quid de ipsis proinde statui possit, ignoramus. Verum heic a nobis haud praetermittendum venit, anonymum quendam [qui Hieronymus Zannettius a quibusdam habitus est] anno MDCCCLII. Opusculum (3) edidisse lepidum, ac festivum satis, in quo prope Revennam in Theodericum Ostrogothorum Regem, & in Cassiodorum eidem a Secretis incidisse fingit, ac cum ipsis de Etruscis Monumentis conferto sermone, Litteras, quibus eadem instructa sunt, Geticas, ac Runicas potius, quam Etruscas statuendas comminiscitur, ut proinde ex barbarorum irruptione in Italiam

(1) *Dissert. sopra l' Alfabeto Etrusco* pag. 15. Tom. I. de' *Saggi di Dissert. Accademiche di Cortona*.

(2) *Loc. cit.* pag. 10.

(3) *Nuova Trasfigurazione delle Lettere Etrusche*. MDCCLII, in quarto di pag. XXVII.

liam Gothici etiam characteres pervaserint, quibus signata fuerint vasa, tegulae, marmora, numismata, aliaque huiusmodi, quique dein pro Etruscis habiti fuerint. Id etiam nonnullis Runicis, sive Geticis adductis Monumentis, & cum iis, quae Etrusca censentur, facta comparatione, evincere nititur. Verum & ante ipsum plures Septentrionales Scriptores idem tentarunt, ut Maurini Monachi (1), quibus Opusculum hoc ipsum innotuit, fidem faciunt. Ceterum Passerius id aegre ferens in Vindiciis Etruscis (2) asseruit, hanc difficultatem contentionis studio magis, quam veritatis obiectare eos, qui vere in his studiis peregrini laudem sibi aliquam ex cavillatione, auspicantur.

VII. Aliqua etiam de huius Linguae syntaxi a nobis nunc dicenda superessent. Verum adeo exilia sunt, quae huc usque & de nominum casibus, & de verborum temporibus innotuerunt, ut nihil certi statui possit. Id tamen frequenter occurrere animadverti, ut gignendi casus in al, & i ut plurimum desinat, quod Passerius praefertim in Roncaliensibus Litteris III., & VII. (3),

B 5

ac

(1) Loc. cit. Tom. II. Part. II. Sect. III. Cap. II. §. II. pag. 72. adnotat. (1).

(2) Pag. XXI. To. I. Piclur. Etrusc. in Vasculis.

(3) Loc. cit. pag. 391., & 476.

ac alibi (1) etiam monuit. Utriusque rei simul exemplum instar omnium sit Inscriptio in Urna fictili, litteris ex atramento pictis in interiori Operculi parte, quae olim erat Florentiae in Museo Cerretanio, nunc apud Cl. Comitem Blanconium Bononiensem Saxoniae Electoris a Consiliis, & Romae Oratorem adservatur, quamque Passerinus, & tertio (2), & Gorius non semel (3) etiam adduxerunt. Haec ita se habet:

JAITHANITEI . INAQAM . IAD

Cai . Hereni . Petinatia

Verum quid plura commemorem? Addeat, si plura velit eruditus Lector, laudata hucusque Opera, & Roncalienses praesertim Passerii nostri Litteras, tum & Paralipomena ad Etruriam Regalem Dempsterii, ubi Lexicon vocum Etruscarum, quae in Tabulis Eugubinis scriptae sunt (4), inveniet, atque

(1) *De Etruscor. Sepulcris &c. Diatriba* §. IX. pag. 108. Tom. II. *Mus. Etrusc.*

(2) *Lettera Roncagliese* VII. num. 110. pag. 476., *Acheronticus, sive de Ara Sepulcrali* pag. 75. To. III. *Mus. Etrusc.*, & *Paralipomena ad Etr. Reg. Dempsterii, de Nominib., Praenomib., Cognominib., & Metronymicis Etruscor.* pag. 222.

(3) *Mus. Etr.* Tom. II. pag. 413., & *Difesa dell' Alfabeto Etrusco* pag. 92.

(4) *Pag.* 323.

atque etiam Italicam Dissertationem Iosephi M Riccobaldii de Barva, quae est de antiqua origine, statu, lingua, & characteribus Etruscorum, quaeque Florentiae prodiit anno MDCCCLVIII. Ceterum ne deesset specimen aliquod characterum, ac lucubrationum insuper Etruscarum, aliquam ex Eugubinis Tabulis, aut saltem binas Etruscas Inscriptiones Avellae rapertas, quae ex xxxiv. lineis constant, quibusque post Eugubinas Tabulas nullum aliud prolixius, atque praestantius inter Antiquitates Tyrrhenicas Monumentum huc usque innotuit (1), exhibere nobis mens fuerat, verum id Editionis nostrae forma nimis exigua, pro huiusmodi Monumentorum magnitudine prohibuit. Quare tria dumtaxat minora veterum Etruscorum Monumenta ad calcem proferenda curabimus, quae locum Christianae Catecheses, quae ceteris exoticarum Linguarum Alphabetis a nobis adiungi solemne est, quaeque nunc Etruscae haberi haud poterat, quodammodo teneant. Quamquam & ipsa Christiana Catechesis, aut quid aliud etiam Etruscae reddi potuisset, si cuiquam is animus fuisset, quem Cl. ceteroquin Viro Ludovico Cultellinio Cortonensi paucis ab hinc annis magna cum admiratione fuisse vidimus, cum doctissimo Viro Philippo Venutio Municipi suo Carminibus,

B 6 sive

(1) Storia Letteraria d' Italia Vol. VI. Lib. II. Cap. IV. num. 11. pag. 537.

sive Naeniis quibusdam Etrusco idiomate audacter, ut ipse ait, exaratis, atque Latine redditis, quas typis etiam edidit, tamquam rediuvivo patrio lessu parentare non dubitavit. Quapropter primo loco asseremus Etruscam Epigramm, quae insculpta est in marmorea Iunonali Sacra Mensa Herculanensium, quamque edidit, legit, & interpretatus est Cl. Passerius noster (1), qui eam in Curia Herculanensis Civitatis positam fuisse existimat, ut proinde Curialem appellare non dubitet, in qua rerum gerendarum curam praevia libatione Patres auspicerentur. Ex characterum forma, & litterarum consonantium geminatione coniicit Passerius, Inscriptionem hanc, quae duplex est, una scilicet in fronte, alia in altero laterum, ex antiquissimis non esse, sed iis concinnatam temporibus, quibus Latinus sermo cum Romanorum Imperio late per Gentes pervadens cetera idiomata exturbabat. Ob paginae angustiam nos in duas alternam lineam dispescemus. Occurret secundo loco Etrusca alia Epigrapha, quam ex Hypogaeo Perusino edidit Passerius ipse (2), quaeque a nobis

(1) *Iunonalis Sacra Mensa Herculanensium Dissertatione illustrata a Cl. Viro Job. B. Passerio, Vol. I. Symbolar. Litterar. Florentiae 1748. pag. 193. Tab. aenea ad pag. 207.*

(2) *Mus. Etrusc. Tom. II. de Etruscor. Sepulcr. &c. §. IX. pag. 107. Tab. V. Class. II.*

his ob paginae brevitatem e tribus lineis in
 septam redigetur , ut tres priores primam li-
 neam , alterae tres sequentes secundam , tertiam
 septima conficiant . Ibidem in casu obliquo Duum-
 virorum quorundam mentio habetur , ut termi-
 nationes in al , & i , de quibus supra diximus ,
 ostendunt . Voces duae precum , & ceruru-
 meia [cere enim idem , ac sanctum] facile
 Passerio suadent , heic Sacrum aliquod , vel De-
 dicationem indicari , aut quid aliud ad sacros
 ritus pertinens , cum praesertim haud a consue-
 ta Manium invocatione initium ducatur . Forte
 dices , cur haec Inscriptio Latine reddita non
 est ? Iam eo venimus , ubi mures ferrum ro-
 dunt . Verum quis ego sum , qui obloquar , si-
 lente Passerio ? De huiusmodi rebus vel hiscere
 dumtaxat Marte proprio , me certe puderet sum-
 mopere . Tandem tertio loco afferemus Etruscam
 Inscriptionem anecdotam , quae quatuor lineis di-
 stincta insculpa cernitur in sinistro brachio Pueri
 aenei , intonsi , sedentis , bullam ad collum ge-
 stantis , & protendentis dexteram manum , qui
 in Agro Tarquiniensi prope Cornetum , vetus
 Etruscorum Oppidum anno praeterito detectus est ,
 quemque Praesul Consultissimus Franciscus Carra-
 rius Bergomas , alter in Curia Innocentiana Iu-
 dex comparavit , ac nunc aere incidi curat , ut
 dein dono cedat CLEMENTI XIII. P. O. M. , quem
 ut Studiosissimum veterum Monumentorum Con-
 servatorem , & egregium Litterarum Patronum
 omnes colunt , atque suspiciunt . Cum nos Epi-
 gra-

graphem hanc excripsissemus, statim in votis fuit, ut in Passerii manus perveniret, a quibus nisi illustrata discessisset. Commode a. d. iv. Nonas Octobris elapsi anni, dum Autumnale otium Tuderiti in veteri Etruria apud doctissimum illius Orbis Episcopum Franciscum M. Pasinium Ariminensem transigeremus, litteras ad nos dedit Passerius, quibus & signo aeneo sane elegantissimo, & Etruscae Inscriptioni simul aliquid lucis affunderet. Putat ipse quapropter, huiusmodi Puerorum simulacra votiva Diis fuisse ob eorum reparatam salutem, quam aut Iovi puero, aut etiam Tageti vel a cunis admirando acceptam referebant. Epigraphes vero censet dedicationes praeferre, ut proinde & nomen donantis, & donarii causam exprimerent. Cum finistrum brachium aliqua sui parte truncatum sit, manca proinde ipsa quoque Inscriptio facta est, nec eius sensus plane omnino a Passerio attingi potuit. Ceterum Veluma in primis deprehendit, quod ex gentilizio nomine Velia derivatum dicit. Dein Celvans in Selvans ob facilem commutationem 2 in 1 convertit, qua voce salutem indicari contendit Tum voce Cuer, quam a Graeco vocabulo Κόρ & ducit, Puerum significari affirmat. Quemadmodum postremo vocabulo Clan Filium innui docet, qui tamen ad Matrem, ut Etruscorum mos erat, referatur, quod iam ipse in Dissertatione De Tegulis Bucellianis (1) pro-

(1) T. III. Mus. Etr. p. 138. n. x., & xi. Tab. xxviii.

prodiderat, ubi duas ex Spedoniae Gentis sepulcro tegulas, Etrusca nimirum, & Latina Inscriptione signatas protulit, in quarum una, quae Etrusca est, sic legitur:

LAR. SPEDO THOCERNA CLAN,

in altera vero, quae Latina est, haec habentur:

VEL. SPEDO THOCERONIA NATVS;

ubi sane Clan τῶς Natus respondere citra omne dubium patet, ut & in Paralipomenis ad Etruriam Regalem Dempsterii (1) idem Cl. Auctor iam adnotaverat. Sed de Etruscis Monumentis satis.

VIII. Verum nunc monitum Lectorem nostrum volumus, ne quid a nobis ipsis assertum putet, dum haec obscura Etruscae Litteraturae μυστήρια tractavimus; quandoquidem nobis nec pro tot, tantisque Viris, quorum memoranda nomina pleno ore usurpavimus, vadimonium obire est animus. Quis enim eorum sententiis vel certitudinis, vel firmitatis calculus per nos, qui exigui ingenii, & ingloriae famae sumus, maior umquam accederet? Praeterquamquod veniet forte tempus, quo cordatiores posterì nostrae aetatis miracula, veluti aegri som-

(1) De Nominib., Praenominib., Cognominib., & Metronymicis Etruscorum pag. 234.

somnia ridebunt. Sic nos etiam Patrum nostrorum placita minus probata traduximus, hasque nobis vices rependent Nepotes. Ceterum nemo negaverit, aliqua, eaque haud quidem exigua laude dignos esse huiusmodi praeclaros tantorum Virorum conatus, quibus & nonnulla incognita pridem omnino comperta nunc sunt, quemadmodum eorum ope ad maiora deinceps detegenda vel impedimenta minuentur, vel etiam accrescent praesidia. Scilicet paullatim ad culmen ascenditur, & priorum tentamina, ac lapsus sunt fulcra, & documenta posteriorum. Quare absit, ut nos doctrinae, ac eruditioni eorum, quorum supra meminimus, quidquam detractum voluerimus. Quid enim citra eorum diligentiam obloqui nobis nunc contigisset? Caruisset quin etiam Typographia nostra huiusmodi Cimeliis, nec eadem a nobis ad tui, erudite Lector, oblectamentum, & utilitatem proponi nunc potuissent. Habe quapropter eisdem tu gratias, eorumque adiumentis ad virtutis acquisitionem, & ad eruditionis progressum felix utere, & vale.

ALPHABETUM VETERUM ETRUSCORUM

I O X T A

CL. ANTONIUM FRANC. GORIUM.

*Figurae variae Litterarum.**Poteslas*

1. H H H, O O, P A A A N.	A
2. Я Э Э Э, M Я Э Э, E E E.	E
3. I I I.	I
4. X X X, C K C, O O.	K
5. V V V, X J J, L L L, A.	L
6. M M M, N M M, M M M.	M
7. H H H, Y H Y.	N
8. T T T, P P P.	P
9. Q Q Q, R R R, S S S, P P P, Я.	R
10. Z Z Z, S S S, Z Z Z, Z Z Z.	S
11. T T T, Y T T, T T T.	T
12. V V V, Y, C C C, F F F, G G G, H H H, I I I, O.	V
13. O O O, O O O, O O O, addita duplex.	TH

14. Z addita, duplex, seu composita,
Graecis est Z . XS

15. C C B D R R R P . addita, compo-
sita, Graecis est P . PH.F

16. V . addita, duplex, seu composita,
Graecis est X . CH

H . Aspirata, auxiliaria, superaddita. H

MONUMENTA VETERUM ETRUSCORUM.

I

Ex Iunonali Sacra Mensa Herculaneusium.

HERENTATI . SUM
L. SLABIUS . L. AUKILIUS . MEDIASTUTICI
IUNONALI . PRAEPOSITI . CUSTODES . PROFERTUNT

Hoc est :

Herentatis . Sum

L. Slabiis . L. Auchil . Merrijs . Tustiks

Herentate . . . Pruksinai . Pruffer

Iunonalis . Sum

L. Slabius . L. Aukilius . Mediastutici

Iunonali . Praepositi . Custodes . Profertunt

Ex Hypogaeo Perusino .

: MEVO : VIONIB : IOYI : NEBO
 SIANMETUE : TAURE : LAUTNEMCLE
 CAREFRI : AULEM : LARTHIAL : PRECUTHURAMI
 LARTHIALISIDE : CESTNAL : CRENARAMILETH
 FANU : LAUTN : PRECUM : IPA : MURXUA
 CERURUMCIN
 HECXRI : TUNUR : CLUTIVA : XELI r

Hoc est :

Cehen . Suthi . Hinthiu . thuem :
 Sianmetue . Taure . Lautnemcle .
 Carefri . Aulem . Larthial . Precuthurami .
 Larthialiside . Cestnal . Crenaramileth .
 Fanu . Lautn . precum . ipa . murxua .
 Cerurumcin .
 Hecxri . Tunur . Clutiva . Xeli r

III.

Ex Signo aeneo Pueri reperto in Agro
Tarquiniensi anno MDCCCLXX.

:AMVVAF : 2AV : . . .

: 22AFVAF : 21 : . . .

NOFIO : 2AF : 5C : . . .

NAJ : . . .

Hoc est:

. . . . *Vas . Veluma .*

. . . . *is . Celvansl*

. . . . *es . Cuor . thuetli*

. *Clan .*

VA 1
1511962

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo Patri Sacri Palatii Apostolici Magistro.

D. Jordani Patr. Antioch. Vicefg.

IMPRIMATUR,

Fr. Thomas Augustinus Ricchinus, Ordinis Praedicatorum, Sacri Palatii Apostolici Magister .